

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Most 31. 12. 2011
Čj.: SRS 067696/2011

Oblastní odbor SRS
Pražská 765
440 01 Louny

Zpráva č. 20 Oblastního odboru LOUNY o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 31. 10. – 31. 12. 2011

1. Počasí

V první polovině sledovaného období převládalo počasí inverzního charakteru. V důsledku toho se podzim projevil minimem slunečných dnů, především v listopadu, který byl zcela beze srážek, avšak s četnými mlhami. Denní teploty postupně klesaly z počátečních cca 14 °C na teploty od 1 do 6 °C. Noční teploty postupně klesaly z 10 °C na teploty kolem 0 °C, místy i pod ní (10.11. -6 °C Slaná, 14.11. -5 °C Jilemnice). Ve druhé polovině přecházely přes naše území jednotlivé frontální poruchy s dešťovými přeháňkami, ve vyšších polohách (Krkonoše, Krušné hory a další) sněhovými. Přechod frontálních systémů byl doprovázen silným větrem, na některých místech o síle víchřice. Od poloviny prosince bylo převážně zataženo – déšť, občas déšť se sněhem, sněžení. Ve vyšších a vysokých polohách se sníh udržel. Celkově bylo období, především listopad, kdy byly srážky prakticky nulové, sušší, teplotně nad průměrem.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Podle místních podmínek jsou sklizňové práce dokončeny včetně kukuřice na zrno a slunečnice, pokračovalo rozmetání statkových hnojiv a hluboká orba. U dříve vyšetých porostů obilovin a u řepky bylo ještě prováděno ošetření proti škůdcům a plevelným rostlinám. Ve sledovaném období byl realizován monitoring skládkových chorob brambor. Všechny odebrané vzorky konzumních brambor ze sklizně 2011, které byly odeslané do diagnostické laboratoře, byly shledány prostými karanténními bakterií.

OBILNINY

V okresech Most a Teplice bylo zjištěno všeobecně slabé vzcházení porostů ozimých obilovin vlivem sucha. Po srážkách začátkem prosince došlo ke zlepšení stavu. V okrese Liberec rostliny rovnoměrně vzrostlé, v optimálním zdravotním stavu, bez mezer, chorob a škůdců.

PŠENICE OZIMÁ (RF 11-22 BBCH)

Byl zaznamenán střední výskyt kříška polního (*Psammotettix alienus*) v okrese Litoměřice (Roudnice n. L., 9. 11.).

Střední výskyt hraboše polního (*Microtus arvalis*) byl zjištěn v okrese Louny (Kněžice u Podbořan, 1. 11.), na ostatních lokalitách byl výskyt slabý až nulový.

JEČMEN OZIMÝ (RF 21-24 BBCH)

Byly zaznamenány značné rozdíly ve vývoji porostů podle místních podmínek.

Na více lokalitách bylo pozorováno **abiotické žloutnutí porostu**. V okrese Česká Lípa (Brniště, Pertoltice) bylo způsobeno fyto toxicitou po použití POR, regenerace zde probíhá dobře, v okrese Semily (Sekerkovy Loučky, 6. 12.) je lokální žloutnutí způsobeno vlivem zamokření části pozemků. Ani v okrese Louny (Lubenec, 29. 11.) nebylo prokázáno působení škodlivých organismů.

V okrese Litoměřice byl zaznamenán první slabý výskyt **padlí travního (*Erysiphe graminis* f. sp. *hordei*)** (Podluský, 28. 11.). a v okrese Louny (Lubenec, 29. 11.) byl zjištěn ohniskový výskyt.

ŽITO OZIMÉ (RF 12 BBCH)

Slabý výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** byl zjištěn při odečtech v okrese Most (Havraň).

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 19 BBCH) (15-31 BBCH; Liberecko)

Celkově je hodnocení porostů dobré, včetně účinnosti herbicidů. Některé porosty jsou přerostlé a husté, to především v jižní části okresu Liberec (Pěčín, Čtveřín, 6. 12.). Na Podbořansku byly na přerostlé porosty použity morforegulátory.

První výskyt **plísně zelné (*Peronospora parasitica*)** byl zjištěn v okrese Louny (Hřivčice, 13. 12.) (Krásný Dvůr, 1. 11.) a v okrese Teplice (Měrunice, 7. 11.). Střední výskyt pak byl zaznamenán v okrese Litoměřice (Roudnice n. L., 7. 11.).

První výskyt napadení listů **fomovým černáním stonku řepky (*Leptosphaeria muculans*)** byl zjištěn v okrese Litoměřice (Roudnice n. L. 1. 11.), střední výskyt pak v okrese Česká Lípa (Blíževedly, 1. 11.).

V okrese Semily (Mašov u Turnova) byl zaznamenán ohniskový výskyt **nádorovitosti košťálovin (*Plasmodiophora brassicae*)**.

Výskyt **mšice zelné (*Brevicoryne brassicae*)** v okrese Louny (Hřivčice, 13. 12.) nebyl zjištěn. Přezimující vajíčka dosud nebyla nalezena v okrese Česká Lípa (Velké Velenice, 30. 11.). Na rostlinách se však nachází mnoho různých vývojových stádií tohoto škůdce. Je zde předpoklad pozdějšího výskytu přezimujících vajíček. První slabý výskyt vajíček byl zaznamenán v okresech Děčín (Bynovec, 25. 10.), Ústí nad Labem (Dubice, 25. 10.), Most (Havraň, 24. 10.), Louny (Krásný Dvůr, 1. 11.) a Litoměřice (Brňany, Roudnice n. L., 2. 12.). Střední výskyt vajíček byl zjištěn v okrese Litoměřice (Černouček, 28. 11.), Jablonce n. N. (Rychnov u Jablonce n. N., 23. 11.) a Liberec (Chrastava 6. 12.).

Výskyt **krytonosce zelného (*Ceuthorhynchus pleurostigma*)** na kořenech řepky ozimé byl pozorován v okrese Česká Lípa (Zbýny, 30. 11.). Napadeno 60 % prohlédnutých rostlin.

Výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** je všeobecně slabý. Například byl zjištěn v okresech Most (Havraň) a Teplice (Měrunice).

Při okrajích porostu byl zaznamenán výskyt **krčka obecného (*Talpa europia*)** v okrese Semily (Mašov u Turnova, 4. 11.).

OKOPANINY

BRAMBOR

V okresech Liberec a Semily proběhl monitoring skládkových chorob na bramborách ve skladech u pěstitelů a nebyl prokázán škodlivý výskyt sledovaných chorob.

PÍCNINY

TTP

V okrese Liberec (Hodkovice nad Mohelkou, 9. 11.) byl zjištěn střední výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** a v okrese Litoměřice silný výskyt (Sirejovice, 9. 11., Malešov 10. 11.). Slabý až střední výskyt **krtko obecného (*Talpa europia*)** byl zjištěn v okrese Semily.

Chmel (RF 87 – 89).

Chmelnice jsou očištěné, zmulčované a připravené k přezimování.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ

Do diagnostické laboratoře byly odeslány vzorky z lapače **octomilky (*Drosophilla suzukii*)** v okrese Louny (Židovice, 3. 11.). Přítomnost zástupců čeledi **Drosophilidae** byla potvrzena. **Octomilka (*Drosophilla suzukii*)** potvrzena nebyla.

V okrese Liberec (Svijanský Újezd, 6. 12.) proběhl monitoring přezimujících škůdců v intenzivním sadu na PB. Zjištěn byl slabý výskyt **mšice jitrocelové (*Dysaphis plantaginea*)**, slabý výskyt **svilušky ovocné (*Panonychus ulmi*)**. U ostatních škůdců nebyl výskyt zaznamenán.

HRUŠEŇ

Zaznamenán byl střední výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** v okrese Litoměřice (Krábčice, 17. 10.).

Peckoviny

SLIVŮŇ

Střední výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** byl zaznamenán v okrese Litoměřice (Dobříň, 15. 11.).

OKRASNÉ DŘEVINY

BOROVICE ČERNÁ

V rámci detekčního průzkumu, provedeného na žádost subjektu před registrací, byly v okrese Louny (Třeskonice, 8. 11.) odebrány vzorky půdy s podezřením na výskyt škodlivých organismů: **háďátko nažloutlé (*Globodera pallida*)**, **háďátko bramborové (*Globodera rostochiensis*)** a **rakovina brambor (*Synchytrium endobioticum*)**. Dále byly odebrány vzorky jehličí na podezření výskytu škodlivých organismů: **červená sypavka borovic (*Mycosphaerella pini*, *Dothistroma septosporum*)**, a **hnědá sypavka borovic (*Mycosphaerella dearnessii*)**. Výsledky analýzy vzorků půdy přítomnost zmíněných škodlivých organismů nepotvrdily. Ve vzorku jehličí byla laboratorní analýzou prokázána přítomnost **červené sypavky borovic (*Mycosphaerella pini*, *Dothistroma septosporum*)**.

Na základě zjištění pozitivního výsledku vzorku bylo doporučeno zlikvidování a ošetření ohnisek primární infekce, která se může šířit dále do okolí. V důsledku této situace byla odložena registrace subjektu.

Konidie jsou produkovány na povrchu plodnic ve formě bílé nebo světle růžové slizovité masy. Konidie klíčí při teplotě 8 – 25 °C s optimem 18 °C. V našich podmínkách se konidie nejvíce tvoří od poloviny května a jsou uvolňovány za vlhkého a teplého počasí. Za hlavní infekční periodu je považováno období od doby, kdy rašící jehlice dosáhnou zhruba poloviny své délky, až po jejich vyvržení. V ČR je to období zhruba od poloviny května až do počátku července. Doba inkubace je odlišná podle místních podmínek.

Při zjištění výskytu škodlivých organizmů, jako jsou červená sypavka borovic (*Mycosphaerella pini*, *Dothistroma septosporum*) a hnědá sypavka borovic (*Mycosphaerella dearnessii*) je nutné odstranění (spálení) napadených rostlin.

NETÝKAVKA

Ve skleníkové výrobě v okrese Louny (Žatec, 13. 12.) byl zjištěn a v diagnostické laboratoři v Olomouci potvrzen výskyt viru **Tomato ringspot virus Inepovirus** ve všech 7 odebraných vzorcích *Impatiens walleriana*. Jedná se o první zaznamenaný výskyt tohoto patogena v ČR. Byly rovněž odebrány vzorky kořenových systémů, včetně půdního balu, na výskyt háďátek coby možných přenašečů viru. Dne 19. 12. byly vzorky shledány jako negativní. Tamtéž byl také zaznamenán slabý výskyt **trásněnky západní (*Frankliniella occidentalis*)**.

Za Oblastní odbor Louny zpracoval: Ing. Aleš Janeček